

Energiatermékek

I. Az energiatermékekről általában

A Jövedéki adótörvény modernizálása során a jogalkotó a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: régi Jöt.) és az energiaadóról szóló 2003. évi LXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Energiaadó törvény) szabályait beépítette és átalakította a jövedéki adóról szóló 2016. évi LXVIII. törvényben (a továbbiakban: Jöt.).

A Jöt. átvette a Tanács 2003/96/EK Irányelvől az energiatermék kifejezést, az ásványolajtermék önálló termékköri megnevezését megszüntette, valamint az Energiaadó törvény szerinti termékeket beemelte a Jöt-be, ezáltal a villamos energia, földgáz és a szén is jövedéki termékek lettek.

A jövedéki adót az adózó általános szabály szerint, önadózással állapítja meg, vallja be és fizeti meg. Azonban egyes esetekben az állami adó- és vámhatóság állapítja azt meg (pl.: termékimport esetén). Míg meghatározott esetekben (pl.: közlekedéshez kapcsolódóan, mezőgazdaságban felhasznált gázolaj után) lehetőség van a megfizetett jövedéki adó visszaigénylésére. (Adó-visszaigénylésekről bővebben külön információs füzetben lehet olvasni: *Adó-visszaigénylés szabályai*)

II/1. Földgázra, szénre, villamos energiára vonatkozó különös rendelkezések

A szén, földgáz, villamos energia kereskedelme, feldolgozása során a Jöt. és a jövedéki adóról szóló 2016. évi LXVIII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 45/2016. (XI. 29.) NGM rendelet adóraktárra, jövedéki engedélyes kereskedőre vonatkozó nyilvántartás-vezetési és bizonylat kiállítási rendelkezéseket nem kell alkalmazni. Az érintett gazdálkodóknak külön nyilvántartást kell vezetniük, valamint a földgáz, villamos energia vagy szén értékesítését végző adóalany az adót köteles a számlán elkülönítve feltüntetni.

Mindemellett az energiakereskedő a szén értékesítése esetén a lakossági fogyasztónak történt értékesítést külön nyilatkozáttal köteles dokumentálni. A nyilatkozatban a lakossági fogyasztó nevét, címét és adóazonosító jelét is fel kell tüntetni. Az energiakereskedő a személyes adatokat tartalmazó nyilatkozatot kizárólag az állami adó- és vámhatóság részére, ellenőrzés céljából adhatja át. A szén továbbforgalmazási céllal beszerző energiakereskedő beszerzése ezen céljáról az értékesítést végző energiakereskedőnek köteles írásban nyilatkozatot adni, amelyben nevét, címét és adószámát is fel kell tüntetnie.

Ha a hő lakosság részére történő szolgáltatását nem közvetlenül a távhőtermelő létesítmény, hanem egy közbeiktatott távhőszolgáltató végzi, a távhőtermelő létesítmény a kapcsolódó adófizetési kötelezettség alóli mentesülési és adó-visszaigénylési jogosultságát a távhőszolgáltató által kiadott, a lakosság részére szolgáltatott hő mennyiségéről szóló igazolással érvényesítheti.

II/2. Eltérő adókötelezettség, adófizetési kötelezettség

A földgázra, a villamos energiára és a szénre a jövedéki adókötelezettség általános szabályaitól eltérően, más esetekben keletkezik adókötelezettség, amelyeket az alábbi táblázat részletezi.

eltérő adókötelezettség esetei földgáz, villamos energia vagy szén esetén	adó alanya	adófizetési kötelezettség keletkezésének alapja, időpontja
energiakereskedő energiafelhasználónak, kivéve a lakossági energiafogyasztónak értékesít	energiakereskedő	Áfatörvény szerinti teljesítés időpontjában, az ellenérték vagy a részfizetések alapjául szolgáló mennyiségre
energiafelhasználó, kivéve a lakossági energiafogyasztót belföldön közvetlenül energiatermelőtől vagy szervezett energiapiacról vásárol	energiafelhasználó	
energiafelhasználó, kivéve a lakossági energiafogyasztót másik tagállamból vásárol	energiafelhasználó	adóbevallási időszak utolsó napján, az adóbevallási időszakban beszerzett mennyiségre
energiafelhasználó, kivéve a lakossági energiafogyasztót harmadik országból vásárol	energiafelhasználó	vámjogi szabadforgalomba bocsátáskor és erre a mennyiségre
gazdálkodó saját felhasználásra termel, állít elő, kivéve ha a) a termelt villamos energiát geotermikus, nap-, szél-, vízenergiából vagy biomasszából (ideértve a biomasszából előállított terméket is) állítja elő b) a termelt földgázt, villamos energiát vagy szenet a Jöt. 112. §-ban és a Jöt. 116. §-ban meghatározott célra használja fel c) a termelt villamos energiát adózottan beszerzett földgáz, villamos energia vagy szén felhasználásával, 50 megawatt alatti teljesítményű erőműben állítja elő és nem él a Jöt. 112. § vagy a Jöt. 116. § szerinti adófizetési kötelezettség alóli mentesüléssel vagy adó-visszaigénylési jogosultságával	előállító	felhasználás időpontjában, a saját célra felhasznált energiamennyiségre
energiakereskedő saját célra használ fel	energiakereskedő	felhasználás időpontjában, a saját célra felhasznált energiamennyiségre
energiafelhasználó az előző pontokban meg nem határozott esetben adózatlan földgázt, villamos energiát vagy szenet vásárol vagy használ fel	energiafelhasználó	Áfatörvény szerinti teljesítés időpontjában, az ellenérték vagy a részfizetések alapjául szolgáló mennyiségre, saját célra felhasznált energiatermék esetében a felhasználás időpontjában, a saját célra felhasznált mennyiségre
energiafelhasználó a szén vásárlásakor valótlan nyilatkozatot tesz az energiaszállítónak arról, hogy lakossági energiafogyasztó	energiafelhasználó	vásárláskor, a vásárolt szén mennyiségére

távhőszolgáltató a Jöt. 118. § (5) bekezdés szerinti igazolást valótlan tartalommal állítja ki	távhőszolgáltató	a távhőszolgáltató általi vásárláshoz kapcsolódó, az Áfatörvény szerinti teljesítés időpontjában, a nyilatkozattal ellentétesen nem a lakosság részére szolgáltatott hő előállítására céljára felhasznált energiatermék mennyiségére
--	------------------	--

Abban az esetben, ha energiakereskedő földgázt vagy villamos energiát gépjárművek közvetlen kiszolgálását végző töltőállomást üzemeltető részére értékesít, az adókötelezettség akkor keletkezik, amikor az energiakereskedő a földgázt vagy villamos energiát a töltőállomást üzemeltető részére értékesíti. Ekkor az adó alanya a töltőállomás üzemeltetője részére értékesítő energiakereskedő lesz, az adófizetési kötelezettség pedig az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Áfatörvény) szerinti teljesítés időpontjában, az ellenérték vagy a részkifizetések alapjául szolgáló mennyiségre keletkezik.

Amennyiben a felek időszakonkénti elszámolásban vagy fizetésben állapodnak meg vagy az ellenértéket meghatározott időszakra állapítják meg, az adófizetési kötelezettséget az elszámolással vagy fizetéssel érintett időszak első napján hatályos adómérték figyelembevételével kell megállapítani. Abban az esetben, ha az előzőek szerinti ügyleteknél az adóalany által korábban fizetendő adóként megállapított és bevallott adó csökken, az adóalany a különbözetet – a fizetendő adót csökkentő tételként – legkorábban abban az adómegállapítási időszakban jogosult figyelembe venni, amelyben az eredeti számlát érvénytelenítő vagy az azt módosító okirat a jogosult személyes rendelkezésére áll.

III. Adóraktári tevékenységet és bejelentéseket érintő szabályok

A jövedéki termék az adófizetési kötelezettség keletkezéséig adóraktárban állítható elő, tárolható, továbbá adózatlan jövedéki termékből az adófizetési kötelezettség alól mentesült jövedéki termék vagy egyéb termék adóraktárban állítható elő. A Jöt. adóraktári engedélyre, az adó-felfüggesztéses (azaz a jövedéki adó nincsen még megfizetve) szállításra vonatkozó rendelkezéseit az energiatermékek közül az ellenőrzött energiatermékekre (bővebben a VI. Fejezet 2. részében) kell alkalmazni. Az ellenőrzött energiatermék kategória az energiaterméken belül egy szűkebb halmazt képez, így például a földgáz (27111100 és 27112100 KN-kód szerinti termék), a villamos energia (27160000 KN-kód szerinti termék), a szén (27011100 – 27022000 és a 27040010 – 27040090 KN-kód szerinti termék) nem kerültek ide besorolásra.

Tehát például a benzin, gázolaj (amelyek ellenőrzött energiatermékeknek minősülnek) előállításához, illetve adó-felfüggesztés alatt történő tárolásához adóraktári engedélyre van szükség. A földgáz, a szén, a villamos energia esetén azonban adóraktári engedéllyel nem kell rendelkeznie azoknak, akik ezekkel a termékekkel folytatnak tevékenységet, mivel ezek a termékek az ellenőrzött energiatermékek termékcsoportjába nem tartoznak bele.

Nem kell továbbá adóraktári engedély, kizárólag bejelentési kötelezettséget kell tenni a hulladékhasznosítási tevékenység során köztes fázisban keletkezett egyéb ellenőrzött ásványolaj (bővebben a IV. fejezetben és a VI. Fejezet 3. részében) esetében. Szintén nem kell adóraktári engedély az energiatermékek közé tartozó adózott adalék legfeljebb 0,2 tf% arányban adózott üzemanyagba történő bekeveréséhez.

A földgáz üzemanyagként (CNG) történő előállításához a Jöt. alapján adóraktári engedélyre nincsen szükség, azonban a lakossági energiafogyasztó a saját háztartása céljára vásárolt földgáz közúti jármű üzemanyagként történő felhasználásának szándékát az előállítás tervezett megkezdési időpontjának megjelölésével, az azt megelőző 3. napig be kell jelentenie az állami adó- és vámhatósághoz, melyhez a NAV_J29-es jelű nyomtatvány alkalmazható. (A bejelentésekről bővebben külön információs füzetben lehet olvasni: *Jövedéki jellegű bejelentések*)

IV. Egyéb ellenőrzött ásványolaj és megfigyelt termék szabályai

A speciális régi Jöt. szerinti engedélytípus, a felhasználói engedély átvezetésre került a Jöt-be, amely az adómérték nélküli energiatermékek, azon belül is az egyéb ellenőrzött ásványolaj és a megfigyelt termék illegális felhasználásának a megelőzését szolgálja.

Az 5 liter vagy 5 kilogramm vagy annál kisebb, de 1 liternél vagy 1 kilogrammnál nagyobb kiserelésű egyéb ellenőrzött ásványolaj forgalmazását adóraktár engedélyese, jövedéki engedélyes kereskedő és jövedéki kiskereskedő végezheti, 1 liter vagy 1 kilogramm vagy annál kisebb kiserelésű egyéb ellenőrzött ásványolaj forgalmazása engedély nélkül végezhető.

Egyéb ellenőrzött ásványolajat adóraktár engedélyes, megfigyelt terméket adóraktár, illetve felhasználói engedélyes állíthat elő. Az 5 l/kg-nál nagyobb kiserelésű, adózatlan egyéb ellenőrzött ásványolajat, valamint megfigyelt terméket adóraktár engedélyes, felhasználói engedélyes vagy nyilvántartásba vett felhasználó használhat fel, továbbá adóraktár engedélyes és felhasználói engedélyes szerelheti ki. A felhasználás célja nem lehet az egyéb ellenőrzött ásványolaj és a megfigyelt termék üzemanyagként vagy tüzelő-, fűtőanyagként történő felhasználása. Kimondja továbbá a Jöt., hogy adózott egyéb ellenőrzött ásványolaj és megfigyelt termék felhasználásához, kisereléséhez nem szükséges engedély.

V. Bevallások, nyomtatványok

A jövedéki adó bevallásához / visszaigényléséhez kapcsolódó elektronikus formanyomtatványok a http://nav.gov.hu/nav/letoltesek/nyomtatvanykitolto_programok elérési útvonalon, kitöltési útmutatóval letölthetőek.

VI. Összefoglaló, csoportosítások, fogalmak, adómértékek ismertetése

Csoportokba, valamint KN-kód szerinti részletezésben, illetve az adómértékek szerinti bontásban a következőkben lehet összefoglalni az energiatermékeket.

Az energiatermékek öt csoportba sorolhatóak, az első két csoport tagjai felhasználástól függetlenek, míg a többi csoport termékei, akkor tekinthetőek energiatermékeknek, ha azokhoz üzemanyagkénti vagy tüzelő-, fűtőanyagkénti kínálás, értékesítés, vagy felhasználás kapcsolódik. Az ellenőrzött energiatermékek négy osztályba oszthatóak, az első két csoport elemei felhasználási kikötéstől függetlenek, míg az utolsó két halmaz konjunktív kitétele az üzemanyagkénti vagy tüzelő-, fűtőanyagkénti hasznosítás.

1. Energiatermék

I. csoport: 27011100 – 27022000 KN-kód szerinti termék (pl.: kőszén, barnaszén).

II. csoport: 27040010 – 27160000 (pl.: gázolaj, fűtőolaj, benzin, LPG, földgáz), 29011000 – 29029000, 34031100 – 34039900, 38111110 – 38119000, 38140090, 38170050, 38170080 KN-kód szerinti termék. Kivéve: Etil-alkoholt tartalmazó 27101211 – 27101290 KN-kód szerinti termék és a 27131100 – 27139090 KN-kód szerinti petrolkoksz, a tőzeg vagy egyéb szilárd szénhidrogén.

III. csoport: 15071010 – 15180099 (pl.: növényi olaj), az etil-alkoholt tartalmazó 27101211 – 27101290 KN-kód szerinti termék, a 38248400 – 38248800, 38249100, 38249986 – 38249996 38260010, 38260090, - szintetikus eredetű termék kivételével - 29051100 KN-kód szerinti és ezeket üzemanyagként vagy tüzelő-, fűtőanyagként kínálják, értékesítik vagy felhasználják.

IV. csoport: 22072000 KN-kód szerinti, részlegesen vagy teljesen denaturált (az etil-alkoholt tartalmazó termék emberi fogyasztásra való alkalmatlanná tétele), üzemanyagként vagy tüzelő-, fűtőanyagként kínált, értékesített vagy felhasznált termék.

V. csoport: bármely olyan, az I – IV. csoportban foglaltaktól eltérő termék, amelyet üzemanyagként vagy üzemanyagok adalékaként, hígítóanyagaként, vagy szénhidrogén, amelyet tüzelő-, fűtőanyagként történő felhasználásra állítanak elő vagy ilyenként kínálnak, értékesítenek vagy használnak fel.

2. Ellenőrzött energiatermék

„A” csoport: 27071000 – 27073000, a 27075000, a 27111211 – 27111900, a 29011000, a 29022000 – 29024400, a 38111110 – 38111900 és a 38119000 KN-kód szerinti termék.

„B” csoport: – ezen alponban felsorolt, etil-alkoholt tartalmazó termékek kivételével – a 27101221, 27101225 és 27101929 KN-kód szerinti ömlesztetten szállított termék, valamint a 27101211, 27101215, 27101231 – 27101925, 27101931 – 27101968, 27102011 – 27102039 KN-kód szerinti termék.

„C” csoport: 15071010 – 15180099, 27101211 – 27101290 KN-kód szerinti, etil-alkoholt tartozó termék, 38248400 – 38248800, 38249100, 38249986 – 38249996 38260010, 38260090, és a – szintetikus eredetű termék kivételével – 29051100 KN-kód szerinti üzemanyagként vagy tüzelő-, fűtőanyagként kínált, értékesített vagy felhasznált termék.

„D” csoport: 22072000 KN-kód szerinti, részlegesen vagy teljesen denaturált, üzemanyagként vagy tüzelő-, fűtőanyagként kínált, értékesített vagy felhasznált termék.

3. Egyéb ellenőrzött ásványolaj

27071000 – 27073000, 27075000, 27101211 – 27101225, 27101270 – 27101915, 27101925, 27101929 – 27101935, 27101951, 27101955, 29011000, 29022000–29024400 KN-kód szerinti, valamint 27101943 – 27101948, 27102011 – 27102019 KN-kód szerinti, nem üzemanyagként vagy tüzelő-, fűtőanyagként értékesített, beszerzett vagy importált ellenőrzött energiatermék.

4. Megfigyelt termék

5 l/kg < kiserelésű termékek:

- 27090010 KN-kód szerinti termék, kivéve a stabilizálatlan (50 °C-on 0,7 barnál nagyobb gőznyomású) gázolint
- 27101971, 27101975, 27102090, 38112100, 38112900 KN-kód
- 38140090 KN-kód, ha legalább 95 tf%-ban kőolajból és bitumenes ásványokból nyert olajat tartalmaz
- 3814 00 90 KN-kód szerinti termék, ha legalább 85 térfogatszázalékban etil-alkoholt tartalmaz

5. Egyes fogalmak

KN-kód: a vám- és a statisztikai nomenklatúráról, valamint a Közös Vámtarifáról szóló 1987. július 23-i 2658/87/EGK tanácsi rendelet 1. melléklete szerinti Kombinált Nomenklatúrában meghatározott, nyolc számjegyű áruazonosító szám

biodízel: növényi olajból vagy állati olajból átészterezéssel előállított, 3826 00 10 és 3826 00 90 KN-kód szerinti termék

bioetanol: az igazoltan kizárólag mezőgazdasági eredetű, 2207 10 00 KN-kód szerinti, legalább 99 térfogatszázalék alkoholtartalmú víztelenített alkoholtermékből denaturálással előállított, 2207 20 00 KN-kód szerinti alkoholtermék

E85: a 2207 20 00 KN-kód szerinti, üzemanyagcélra előállított, legalább 70%, legfeljebb 85% olyan bioetanol tartalmzó termék, amelyet kizárólag az Európai Unióban termelt, mezőgazdasági eredetű alapanyagból gyártottak és amely fenntarthatósági bizonyítvány alapján fenntartható módon előállítottak minősül

üzemanyag: a benzin, az üzemanyag célú gázolaj, - a 0 adómérték alá tartozó és az egyéb motorikus célú termék kivételével - LPG, a biodízel, a bioüzemanyag, az üzemanyag célú földgáz és az E85

benzin: 2710 12 31-2710 12 49 KN-kód szerinti termék

gázolaj: 2710 19 43-2710 19 48 és a 2710 20 11-2710 20 19 KN-kód szerinti termék

fűtőolaj: 2710 19 62-2710 19 68 és a 2710 20 31-2710 20 39 KN-kód szerinti termék

LPG: 2711 12 11-2711 19 00 KN-kód szerinti cseppfolyósított szénhidrogén

földgáz: 2711 11 00 és a 2711 21 00 KN-kód szerinti termék

villamos energia: 2716 00 00 KN-kód szerinti termék

petróleum: 2710 19 21 KN-kód szerinti termék

repülőgép-üzemanyag: 2710 12 31 KN-kód szerinti repülőbenzin és a 2710 19 21 KN-kód szerinti üzemanyag petróleum

szén: 2701 11 00-2702 20 00 és a 2704 00 10-2704 00 90 KN-kód szerinti termék

kenőolaj: a 2710 19 81, 2710 19 83, 2710 19 87-2710 19 99, 2710 20 90, 3403 19 10-3403 19 80 KN-kód szerinti energiatermék

tiszta növényi olaj: 1507 10 10-1518 00 99 KN-kód szerinti növényi olaj, amennyiben üzemanyagkénti vagy tüzelő-, fűtőanyagkénti felhasználásra állítják elő

terméktávvezeték adóraktár: energiatermék adófelfüggesztési eljárás keretében végzett szállítására létesített összefüggő csővezetékrendszer

a) az energiaterméket adófelfüggesztési eljárás keretében feladó adóraktárban lévő utolsó hiteles mérési ponttól az energiaterméket átvevő adóraktárban lévő első hiteles mérési pontig,

b) az energiaterméket adófelfüggesztési eljárás keretében feladó adóraktárban lévő utolsó hiteles mérési ponttól az energiaterméket átvevő jövedéki engedélyes kereskedő telephelyén lévő első hiteles mérési pontig,

c) a Magyarország államhatárán belépő csővezeték első belföldön lévő hiteles mérési pontjától az energiaterméket átvevő adóraktárban vagy a jövedéki engedélyes kereskedő telephelyén lévő első hiteles mérési pontig,

d) az energiaterméket adófelfüggesztési eljárás keretében feladó adóaktárban lévő utolsó hiteles mérési ponttól a Magyarország államhatárát elhagyó csővezeték utolsó belföldön lévő hiteles mérési pontjáig

energiakereskedő: földgáz, villamos energia vagy szén rendszeres és üzletszerű, nem saját felhasználási célra történő vásárlását és értékesítését végző személy, aki a földgáz esetében a földgázellátásról szóló törvény szerinti földgáz-kereskedelmi engedéllyel, a villamos energia esetében a villamos energiáról szóló törvény szerinti villamosenergia-kereskedelmi engedéllyel rendelkezik

energiafelhasználó: földgázt, villamos energiát vagy szenet saját felhasználás céljára vagy villamos energiát a villamos energiáról szóló törvény szerint megengedett továbbadás, földgázt a földgázellátásról szóló törvény szerinti telephelyi szolgáltatás céljára beszerző személy

energiatermelő: az a személy, aki

a) villamos energiát a villamos energiáról szóló törvényben meghatározott engedéllyel vagy engedélykötelezettség nélkül előállít,

b) a földgázellátásról szóló törvény szerinti engedély birtokában földgázbányászati tevékenységet végez,

c) a bányászatról szóló törvény szerinti engedély vagy koncessziós szerződés alapján szénbányászati tevékenységet végez, valamint aki a szén feldolgozását, így különösen felaprózását, osztályozását, brikettálását, kokszolását gazdasági tevékenység keretében végzi

lakossági energiafogyasztó: a földgázellátásról szóló törvény szerinti és a villamos energiáról szóló törvény szerinti lakossági fogyasztó, valamint az a felhasználó, aki szenet saját háztartása fogyasztásának céljára vásárol és az így vásárolt szénrel nem folytat gazdasági tevékenységet, valamint a szén vásárlásakor erről az energiakereskedőnek írásban nyilatkozik

távhőtermelő létesítmény: a távhőszolgáltatásról szóló törvény szerinti létesítmény

6. Adómértékek

„ÁSVÁNYOLAJTERMÉKEK”			„ENERGIAADÓSTERMÉKEK”		
megnevezés	feltétel / felhasználási eset	mérték	megnevezés	feltétel / felhasználási eset	mérték
Benzin	kőolaj világpiaci ára 50 USD/hordó <	120000 Ft/ezer liter	Földgáz	egyébként	0,3038 Ft/kWh
	kőolaj világpiaci ára 50 USD/hordó ≥ =	125000 Ft/ezer liter	Villamos energiára	-	310,50 Ft/megawattóra
Petróleum	kőolaj világpiaci ára 50 USD/hordó <	124200 Ft/ezer liter	Szén	-	2516 Ft/ezer kg
	kőolaj világpiaci ára 50 USD/hordó ≥ =	129200 Ft/ezer liter			
Gázolaj	kőolaj világpiaci ára 50 USD/hordó <	110350 Ft/ezer liter			
	kőolaj világpiaci ára 50 USD/hordó ≥ =	120350 Ft/ezer liter			
	tüzelő-, fűtési cél	4655 Ft/ezer kg			

Fűtőolaj	üzemanyagként	116000 Ft/ezer kg		
LPG	közúti járművek üzemanyagként	95800 Ft/ezer kg		
	egyéb motorikus cél	12725 Ft/ezer kg		
	tűzelő-, fűtési cél	0 Ft/ezer kg		
Földgáz	közúti járművek üzemanyagként	28 Ft/nm ³		

Nemzeti Adó- és Vámhivatal